

KURJER KRAKOWSKI.

Kurjer wychodzi codziennie przed południem z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

Przenumerata wynosi:

w Krakowie:		na prowincyi z przesyłką:	
Rocznie . . . 9-60	Kwartalnie . . . 2-40	Rocznie 12 zlr.	
Półrocznie . . . 4-80	Miesięcznie . . . 1-80	Półrocznie 6 "	
Za odosłanie 20 ct. miesięcznie		Kwartalnie 3 "	
		Miesięcznie 1 "	

Cena ogłoszeń:

Za wiersz petitowy lub za jego miejsce, pierwszy raz 6 centów, za każdy następny zaś 4 centy. Nadesłane od wiersza petiowego 20 ct. Prospekt, cyrkularze dla prenumeratorów zamiejscowych po 1 zlr. od 100 egz., dla prenumeratorów miejscowych po 50 ct. od 100 egz. Nekrologja po 10 ct. od wiersza.

Ajencje Kurjera w Krakowie:

Administracja „Kurjera“ (hotel Saski), główna trafka na linii A-B, sklep Z. Skalskiego w Sukiennicach, handel Kuklińskiego w Sukiennicach, agencja pism Silbersteina, sklep Hessa w Rynku, handel Bajera ul. Grodzka, księgarnia Fenicla ul. Grodzka, Ringel, trafka ul. Grodzka, E. Gross ul. Mostowa, księgarnia Zupańskiego w Rynku, handel A. Mecnarowski ul. Szczepańska, handel Elera ul. Karmelicka, Gronner ul. Zwierzyniecka, Frist ul. Florjańska, trafka Markowicza ul. Florjańska, antykwarna Himmelblau ul. Szpitalna, handel Zygałowicza i Mikuszewskiego na Małym Rynku, J. Horowitz ul. Łobzowska, drukarnia A. Koziańskiego na Podgórzu.

Administracja i Redakcja w księgarni K. Bartoszewicza (hotel Saski).

Cena pojedynczego Numeru 5 centów.

KALENDARZ.

Dziś: Mansweta b. i Konrada w. Imię słowiańskie: Czcisław.
Jutro: Niedziela zapustna. Leona bisk. i Zenobii. Imię słowiańskie: Lubomil.
Pojutrze: Eleonory panny i Jędrzeja. Imię słowiańskie: Onosław.
Wschód słońca dziś o godzinie 7 minut 4, zachód o godz. 5. m. 23. Długość dnia 10 g. 19. m.

NABOŻEŃSTWA.

W Katedrze na Wawelu. W poniedziałek, wtorek i środę o godz. 7 rano odprawia się wotywy przed św. Stanisławem.

W Katedrze na Wawelu w ciągu tygodnia wotywy i sumy od godz. 9 przed św. Stanisławem, w piątek przed cudownym P. Jezusem dwie wotywy o g. 7ej i 8ej.

W kościele N. P. Maryi odprawiają się msze św. codziennie od godz. 6 rano do 11^{1/2} w południe.

W niedzielę zapustną w kościele Archiprezb. N. P. Maryi o godzinie 6 rano rozpoczyna się czterdziestogodzinne uroczyste nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakramentu. Porządek tego Nabożeństwa następujący: W niedzielę o godzinie 6 rano wotywę celebryje X. J. Rudnicki, przy końcu tejże procesya i litania do W.W. Świętych, o godz. 9 wotywa, o godz. 10 Suma, którą będzie celebrował X. A. Piwowski, o godz. 4-tej nieszpory, o godz. 6—7 lud pobożny śpiewa przy organie pieśni ku uczczeniu Najśw. Sakramentu. Wystawienie Najśw. Sakramentu rozpoczyna się w poniedziałek i wtorek o godz. 5 rano. We wtorek, jako w dniu trzecim zakończenia tej uroczystości nieszpory o godz. 5 po południu, o godz. wpół do 6 kazanie, które wygłosi X. Siedlecki, katecheta gimn. św. Jacka, a w końcu procesya, którą będzie celebrował T. W. X. Prałat Bober.

W Kościele OO. Dominikanów w przez cały rok o godz. 5 rano msza św. i śpiewanie różańca, o godz. 9 wotywa, co godzina msza św. do 10tej rano; w niedziele i święta msza św. o godzinie wpół do ówunastej w kaplicy Różańcowej.

W kościele św. Floryana na Kleparzu przez cały rok msza św. codziennie o godz. 6, 7 i 8 rano.

W kościele OO. Reformatorów codziennie pierwsza msza św. o godz. w pół do 6, ostatnia o 10; w niedziele i święta urocz. suma o godz. wpół do 11 z kazaniem, o godz. wpół do 4 nieszpory, poczem Litania do Najśw. Panny Maryi. W kościele św. Idziego w każdą niedzielę i święto msza św. o godz. 8 rano.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Kraków dnia 19 lutego 1887 r.

W dniu 4 marca b. r. odbędzie się w Kasynie powszechnem wieczorek muzykalno-deklamacyjny staraniem Czytelni Akademickiej na dochód Biblioteki tegoż Stowarzyszenia.

Quousque tandem! „Dzien. Pozn.“ donosi, że wieś Ruszkowo w powiecie średzkim mając rozległości 257-59 hektarów sprzedaną będzie na subhaście w dniu 23 kwietnia b. r.

Jedna z tutejszych aptek otrzymała następujący opis choroby:

„opis Choroby pszewodnika i muzykanta muzykant i przewodnik to jest jeden ten sam prozse pana doktora o jakie lekarstwo wtem tygodniu by-

KSIĄŻKI I LUDZIE.

Nowele Stanisława Grudzińskiego.

(Dokończenie.)

Zbiór nowel, które rozpatrujemy, składa się z następujących utworów: Zamiec zimowa. Koncert. List bezimienny. Nr. 2564. Snieżyca. Lala. Okno na poddaszu.

Powstały one w różnych latach zawodu literackiego. Nie wiem, czy ułożono je w porządku chronologicznym, w jakim powstały, lecz wiem to, że znać na nich nierównomierny odcisk talentu, że obok prawdziwych perełek znajdują się tam rzeczy pisane rzemieślniczo. Błahy temat poeta traktował błahy, niechętnie. Potrzebował na jutro pewnej ilości wierszy, a więc wtedy powstał taki: „Nr. 2564“, takie „Okno na poddaszu“, a nawet już nieco lepsza „Zamiec zimowa“. Są to pełne sentymentalizmu utwory, w których poezję zastępuje sztuczna tkliwość, w których ludźmi rządzą nie przyczyny i skutki ich czynów, lecz jakieś ślepe fatum, jakiś wypadek, rozwiązujący całą intrygę, jak „Deus ex machina.“

O! czytelnicy, nie wzruszajcie ramionami i nie rzucajcie kamieniem potępienia na poetę za to, że czas i talent na podobne rzeczy marnował. Wy nie znacie może boleści serca, które kurczowo ścisła się na myśl, że siedząca przy waszym boku żona i śmiejący się na jej kolanach złotowłose aniołek jutro może co do ust nie będą mieli włożyć. Wy nie znacie takich chwil, w których człowiek sprzedałby wszystko, co posiada, sprze-

dałby siebie samego, a co gorsza sprzedałby nawet pióro i talent, umysł i serce, zasady, którym hołdował od młodości, przy których blasku ogrzewał się i wzmacniał w chwilach zwątpienia, byle tylko zapewnić swoim drogim i ukochanym nie chwilę szczęścia już, lecz kawałek dachu i chleba.

A zresztą na obniżenie wartości tych utworów wpłynął także i sam rodzaj talentu autora. Liryczny nastrój jego pióra nie pozwalał mu na ciągłe zachowanie artystycznej równowagi i miary, zmuszał do ciągłych apostrof i wycieczek, skłaniał do kreślenia z pewną lubością scen sentymentalnych. A sceny takie dzisiaj już spowszedniały. Pierwsiestek uczuciowy od tak dawna w literaturze pięknej ważną zajmuje rolę, tak często na pierwszy plan występuje, opisywano go w tak różnych formach i przejawach, że dzisiaj już niepowszedniego, nadzwyczaj męskiego i silnego potrzeba talentu, ażeby scena erotyczna nie wydała się banalną, lub wybladłą, jak stara, spłowiała od słońca makata.

Mężnienie talentu znać na dwóch innych nowelach, na: „Koncercie“ i „Liście bezimiennym“. O pierwszej mówiliśmy już na początku. Co do drugiej, to zauważyć muszę, że dobre i prawdziwe umotywowanie psychologiczne, należyte ugrupowanie i powiązanie ze sobą skutków i przyczyn, czyni tragiczne zakończenie już nie tylko prawdopodobnym, ale nawet prawdziwym.

Na sam koniec zostawiliśmy „Lalę“.

Nim przystąpimy do rozbioru tej rzeczy, pozwolę jeszcze sobie kilka słów objaśnienia. Jak we wszystkich naukach weszła w modę, czy też uznano użyteczność monografii tj. rozprawy, traktującej wyłącznie, a za to szczegółowo, jeden, jedyny tylko przedmiot, tak i belletrysta używają chętnie formy literackiej, którą nazwałbym

„monografią powieściową“. W monografii takiej na pierwszy plan występuje jedna tylko osoba. Dzieje jej, rozwój fizjologiczny i psychologiczny, opowiada autor z całą dokładnością od zarania życia zwykle aż do śmierci lub do chwili, w której dalsze opowiadanie ciągnęłoby się ze szkodą efektu, jaki opowiadaniem tem chciał osiągnąć. Inne osoby traktuje autor pobieżniej, bardziej szkicowo, są one tylko tłem, na którym umieszczona postać główna wyskakuje tem dobitniej i wyraziściej.

„Lala“ jest właśnie tego rodzaju monografią. Jest to historia kobiety bez serca i bez głowy, ładnej i zalotnej, kobiety o gładkiej twarzy, w której siedzi para ocz. niby głębokich na pozór, a naprawdę czepych i bezmyślnych. Kobiety tego rodzaju niosą nieszczęście wszędzie, gdzie wejdą, gorsze są one od zarazy i od wojny tak, że śmiało można by modlić się „od ładnych a głupich kobiet zachowaj nas, Panie!“ Takie kobiety są zawsze i złemi córkami i złemi żonami i niestety ku zgubie społeczeństwa, które ich wydało, muszą się stać i złemi matkami. Typ to często napotykanym w świecie rzeczywistym i ulubionym zarazem przez powieściopisarzy. Tysiące z nich na różne sposoby kreśliło ową postać zalotnej a bezmyślniej kobiety, lubiącej tylko używać, nie rozumiejącej zaś swych obowiązków. Na każdej karcie prawie powieści francuskiej — naszego wzoru, jak dotąd, — spotykamy owe „lalki“ woskowe.

Czyż więc słusznie postąpił Grudziński, wybierając podobną postać na bohaterkę swego utworu. Postąpił słusznie, powiem nawet, że postąpił bardzo dobrze, bo do skreślenia tego typu użył kilka rysów nieznanymi, zaobserwowanych z życia, a zatem wielce prawdziwych, które rzuciły żywe światło i bardzo szerokie rozświetliły

łem od praszac zaciałem przeciok jest to 3 ćwierci mile mrós był duży a ja zgołou głowam ide zaciałem i naziąłem i przydem spogrzebu poszedem na wesele grać bo sie trudnie muzyką tam naweselu niejadem bes trzydni przyszedem z wesela oshorywałem sie bardzo nagle i ciesko mgleję i śmiałości wielgie mnie napadają i wglowie trzaskania teraz prosze ojakie likarstwo
z Przyłasku
rusieckiego.

Ślizgawka. W sobotę tj. dnia 19 bm. na stawach obok ogrodu Botanicznego od 2-5 popołudniu przygrywać będzie muzyka.

Festyn niedzielny na lodzie. Donoszą nam, że p. Grabowski zachwycony paniami krakowskimi (bo i kóżby niemi zachwycony nie był? przyp. Red.) przygotowuje na niedzielę ogromną ilość niespodzianek. Będą się dziać cuda, o których się ani filozofom nie śniło, jak mówi stary Szekspir. A mianowicie będą nagrody. Zwinnny łyżwiarz, który pierwszy zwalczy przeszkody i dobiegnie mety, otrzyma złotą szpilkę, w drugim popisie zaś, kto wykaże odpowiednią umiejętność w pięknym łyżwowaniu, otrzyma ozdobną książkę „Stara baśń” Kraszewskiego z ilustracyami. łyżwującym przygrywać będzie muzyka wojskowa. Rozpoczęcie festynu o godz. 3 po południu oznajmi pan Mądrzykowski salwami, zakończy o godz. 5 puszczeniem kolosalnych rozmiarów trójbarwnych balonów, własnego pomysłu i wyrobu. W razie niepogody festyn zostanie odłożony.

Do wieczornego festynu czekając znośniejszej pory, robi się wiele już przygotowań. A zatem jutro na ślizgawkę.

Prośba o wsparcie. Tytuł nie zachęcający, niech Was jednak nie przestrasza łaskawi czytelnicy, tym, dla których prosimy o wsparcie można pomóc... bez wszelkich kosztów.

Prosimy bowiem o wsparcie dla ptaszków, tych miłych, pożytecznych, a biednych tego roku przez wielkie mrozy towarzyszy naszych. Niewiele do tego potrzeba, ot! pamiętać zebrać resztki ze stołu, okruszyny po ucztach i rzucić na dostępne ptactwu miejsca.

Chętnie zajmą się tem dzieciaki, a będzie to z korzyścią nie tylko dla ptaszków, ale i dla nich, bo będą mieli sposobność okazać starannością w wykonywaniu swoich nowych obowiązków,

że ich serduszka znają „litość”. Ptaszki zanućą dziękczynne i błogosławiące pienia.

Z Przedstawienia benefisowego pn. Wojnowskiej odbyła się wczoraj wieczorem generalna próba w obec autora i zaproszonych osób. Niemożąc przed przedstawieniem zdradzić treści sztuk, zapewnić jedynie możemy, iż autor wyrażał grającym swoje zadowolenie, co nie małą powinno być dla nich otuchą. Przyjaciele Hioba grani byli w Warszawie przed kilku laty z powodzeniem. Role grywane tam przez Popielównę i Tatarkiewiczą odtworzą u nas pn. Barszczewska i p. Lubicz. Benefis w ogóle zapowiada się doskonale.

P. Wanda Dobiecka, primadonna opery warszawskiej, bawi od dni kilku w naszym mieście.

Amatorska orkiestra. Dowiadujemy się z pewnego źródła, że na najbliższym wieczorku Towarzystwa muzycznego grać będzie orkiestra, złożona z sił muzycznych amatorskich naszego miasta.

Echa karnawałowe. Dnia 17go bm. podejmowali u siebie państwo Adamscy w Pódgórzu, liczne grono przyjaciół i znajomych z prawdziwą staropolską gościnnością.

Do ochoczego mazura stanęło dziarskich 26 par, bawiono się do godziny 6tej z rana.

Gustowne tualety i ładne twarzyczki pięknej połowy rodzaju ludzkiego były ozdobą, którą się zachwycono, a młodzież nasza odzierała się ochoczością w zabawie, przymiotem dzisiaj coraz rzadszym.

Zamki na lodzie. Jeden z tutejszych pokątnych pisarzy. wpadł na szczęśliwy pomysł ułatwienia sobie zarobku. Oto nie chcąc popaść w rygor ustawy wymierzonej przeciwko pokątnemu piarstwu, a zapominając o skutkach właściwej ustawy naszej, sporządza w ten sposób stronom podania i prośby, zwłaszcza do władz wyższych w Wiedniu, iż kupuje tylko arkusz papieru, do tego porządną ministerjalną kopertę i zapieczetowany ów papier czysty w ową kopertę, oddaje interesowanej stronie jako już gotowe pismo celem wysłania przez pocztę, według potrzebnego adresu, który umieszcza wyraźnie na kopercie.—Prawda, że nie prędko nadejdzie odpowiedź, lecz na tej drodze, można wysłać potem jeszcze kilka tego samego rodzaju podań o przyspieszenie, a nawet w tej formie okazać niezadowolnienie z całą bezwzględnością, bez narażenia tej strony na jaką-

kolwiek odpowiedzialność. Policja tutejsza atoli pragnąc wpisać w swój album pod telegrafem nazwisko owego gryziptory, przygotowała już dla niego także czysty arkusz papieru, atoli z adresem do Prokuratury Państwa.

Stowarzyszenie rekedzielników „Zgoda“ urządzi jutro w sali cechu rzeźniczego wieczorek tańcujący kostyumowy. Początek o godz. 8 wieczorem. Zapowiadają wiele ładnych i gustownych kostiumów. O powodzeniu zaś zabawy i ożywionych tańców należy być pewnym, gdyż pod tym, jak i pod każdym innym względem „Zgoda“ ma dobrą i ustaloną opinię.

Ślub. Przed kilku dniami odbył się w Mińsku ślub Dr. Ludwika Parvi, adwokata krajowego w Brzesku, znanego w Krakowie z panną Pauliną Kieniewiczówną, córką Zygmunta i Felicyi z Kieniewiczów, właścicieli dóbr.

Korzystanie z sytuacji. W jednym z większych miast Wschodniej Galicyi, otrzymał w tych dniach pewien ojciec, mający syna w Krakowie na studiach, list od tego, proszący o przesłanie mu nactymiasz trzechmiesięcznej pensyi, bo mieszkańcy Krakowa mieli otrzymać rozkaz zaopatrzenia się na trzy miesiące w żywność.

Zaniepokojony tatuś chcąc sprawdzić, czy doniesiona przez syna wiadomość jest prawdziwą czy też jakim karnawałowym manewrem synka, telegrafuje do jednego ze swych znajomych w Krakowie. Otrzymuje, rozumie, się odpowiedź, że to wszystko nieprawda. Biedny synek zaś, który liczył na pewno, że ojciec z obawy, aby syn jego z głodu nie umarł, odwrotną pocztą żądane pieniądze, tak użyteczne pod koniec karnawału, przysłał, otrzymał zamiast nich porządną burę. Jak się to nie mają ludzie bać wojny, kiedy np. w tem mieście przez parę dni byli wszyscy pewni, że Kraków lada dzień zostanie oblężonym.

50 fl. na cele Wystawy udzieliła Rada powiatowa z Przemysła.

Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się w Poniedziałek o godz. 5-tej wieczorem.

Kronika literacka i artystyczna.

Z powodu przypadłej przed kilku dniami 50tej rocznicy zgonu Puszkina Kraj poświęcił cały dodatek

przed nami horyzonty. Grudziński nie zadowolnił się opisaniem rzeczy, jak jest, tylko poszedł dalej i starał się dowiedzieć, dlaczego tak jest. I tu właśnie przydała mu się forma monografii. Chciał czytelnikom przedstawić, w jaki sposób powstaje „lalka“, chciał dowiedzieć, że jeżeli „lalki“ isnieją, to bezwarunkowo my sami do wytworzenia ich przyczyniamy się. Każdy człowiek rodzi się z dobrymi i złymi instynktami w zarodku, od wychowania zaś zależy, złe zniszczyć a dobre przymioty rozwinać. Przy powstawaniu „lalki“ dzieje się inaczej. Tutaj wszyscy niemal siłą się na to, by z przed oczów dziecka usuwać wszystko, co piękne i szlachetne, wszystko, co mogłoby podniecić fantazję i rozbudzić serce, wszystko, co mówiłoby temu pisklęciu, że należy pragnąć silnych i wielkich skrzydeł, by móc do wysokiego wzbijać się celu. O tem wszystkiem dziewczę nie wie nic. Lecz natomiast rozbudzają w nim niskie instynkta, obłudę, chęć, strojów i świecideł od lat najmłodszych, używają je początkowo za cacko, ładnie i zgrabnie wydające się przy młodej matce w salonie, a potem.. potem wystawiają na targ, na licytację i dają ją ofiarującemu większą sumę. Wszystko to Grudziński szczegółowo, a zarazem z artystycznym wdziękiem przedstawił w swej noweli. Dobrze także scharakteryzował miłość takich kobiet. Miłość u „lalek“ — wykrzyknie niejeden. A, tak! One kochają, lecz po swojemu. Nie sercem, nie głową, tylko jakąś niską, chwilową namiętnością, mijającą tak prędko, jak przysłała, nie pozostawiającą żadnych wspomnień. Miłość takich kobiet nie zna chwil, które się spędza z ukochanym na serdecznej, rzewnej pogawędce; dłoń w dłoni, oko zatopione w oku, siedzi młoda para i marzy, układa plany i dysputuje, reformuje świat i narzeka na jego niesprawiedliwość,

zamienia przysięgi i wyznania, a tak im wtenczas dobrze, tak błogo, tak spokojnie, jak nigdy może przedtem i potem. Takich chwil szczęścia, zostających na całe życie w pamięci, podobne konwencyonalne istoty nie zaznają nigdy. Żeby tak kochać, trzeba mieć serce, duszę i wykształcony umysł, a one żadnej z tych trzech rzeczy nie posiadają.

Bardzo wdzięcznym również obrazkiem jest „Śnieżycą“. Jest to obraz nieuleczalnej miłości, jaką żywiła królowna Śnieżycą do królewicza Wiosny. Tęskniła za nim tak długo, aż królewicz dowiedział się o jej uczuciu i jej cierpieniach, pokochał ją wzajem i przybył do królestwa jej rodzica Zimy, by Śnieżycę pojąć za małżonkę. Lecz pod tchnieniem ciepłego wiatru począł się walić w swych posiadach lodowy pałac króla Zimy. Posłuchajmy końca, jak go opowiada sam autor:

„Oto zbliża się do niej — wyciąga ku niej ramiona — chwila jeszcze — i padła mu w objęcia, a białe jej rączki oplotły mu szyję w uścisku gorącym.

Tak stali przez chwilę, wśród ruin rozpadłego zameczyska, wśród zamętu i trwoży powszechnej, przytuleni do siebie i niemi z zachwytu.

Niestety! — uścisk ten był zabójczym dla śnieżycy, biała, wiotka jej postać nikała nagle zaczęła, i znikła.

Na kwiatach zdobiących rydwan wiosny została po niej rosa srebrzysta, a na lśniącym pancerzu lży jej szczęścia“.

Swieżość pomysłu, a raczej formy tegoż, zręczne wykonanie i nadzwyczajnie ładny i poetyczny język nadają wielką wartość temu utworowi.

Śmierć zabrała przedwcześnie Stanisława Grudzińskiego i przeszkodziła talentowi jego zmęźnić

i wydoskonalic się. W zawodzie literackim z tyśiąca wędrowców dwóch zaledwie dochodzi celu, który wytknęli sobie ongi w swych snach młodzienczych. Dużo śmierć bierze w swe kościaste objęcia, boć to zawód taki, co zużywa przedwcześnie, męczy i zabija, lecz ci z nieszczęśliwych może jeszcze najszczęśliwsi. Dużo cofa się z drogi, gdy im sił zabraknie, gdy tehu w piersiach nie stanie, rzucają się na inne pole pracy, a z literatury zostają im tylko wspomnienia, a raczej rozczarowania. Ale są tacy, którzy wleka się całe życie, i nigdy celu dojść nie mogą. Ucieka on przed nimi, jak błędny ogień. Padają ze zmęczenia, zrywają się i znowu biegną dalej, z oczyma krwią nabiegłymi, z zaschłą piersią, zmęczeni, zziązani, zrozpaczeni. Idą i idą, a cel przed nimi również tak daleko, jak był owego dnia, kiedy wstępowali po raz pierwszy w szranki literackie, kiedy wydrukowali pierwszą swą młodzieńczą pracę. To galernicy literatury!

I z tych tyśiąca dwóch staje u celu, lecz rzadko już w piersiach ich pali się ten ogień, który się palił w młodości. Włos osiwił na skroniach, barki pochylily się ku ziemi. Są sławni, możni, lecz nie są już młodzi!

Grudziński należy do pierwszych, a mógł należeć do dwóch z tyśiąca, bo miał do tego prawo. Jego powieść, drukowana w „Kłosach“ p. t. „Zona artysty“, przekonała nas, że Grudziński i jako belletrysta zdobyłby sobie wybitne stanowisko.

Umarł za młodo. Śmierć jego dla kraju i społeczeństwa była szkodliwą, lecz jako poeta nacthnień wielkich, a czystych zdobył sobie w poezji poromantycznej jedno z miejsc pierwszych.

Adam Nowicki,

tek literacki artykułom, o tym pocie i przekładom jego utworów. Krótką biografię Puszkina i pogląd na jego działalność skreślił Włodzimierz Spasowicz. P. J. Tokarzewicz, streścił bliżej nas obchodzące szczegóły z papierów pośmiertnych poety, p. J. Tretiak, podał wiadomość o niezbyt licznych w naszym piśmiennictwie przekładach twórcy „Oniegina“.

Oprócz tego znajdujemy w numerze jubileuszowym przekłady niektórych poezji Puszkina pióra Bożydara, Gomulickiego, Hodięgo, Sałowskiego i Zugórskiego. tłumaczenie jego noweli p. t. Poczthalter i przekład dosłowny prozą wiersza Lermontowa „Na zgon poety“ skreślonego w dniu 28 stycznia r. 1837 nazajutrz po pojedyńku, kiedy Puszkina dogorywał.

P. Marjan Dubiecki pracuje nad „Historią literatury polskiej na tle dziejów narodu osnutą.“ Będzie to dzieło dwutomowe, którego tom pierwszy jest już w rękopiśmie wykończony.

Kurjer ekonomiczny.

W depozytach sądowych znajdują się, jak wiadomo, bardzo znaczne kapitały. Przeważnie są to fundusze sierocińskie i masy kuratelarne, dalej ceny kupna za sprzedane w drodze licytacji dobra i realności, wynagrodzenia za wywłaszczone grunta, kaucje i rozliczne inne fundusze dla rozmaitych powodów do depozytu składane. Skarb państwa nie przechowuje tych funduszy bezpłatnie, lecz przy wydawaniu potrąca sobie tak zw. depozytowe, wynoszące corocznie dość pokaźną sumę. Tem samem powinienby skarb państwa poczuwać się do obowiązku należytego administrowania temi funduszami, aby z jednej strony ochronić właścicieli od straty, a z drugiej zapewnić im od złożonych kapitałów taki pożytek, jaki przy pewnych lokacjach osiągnąć można. W rzeczywistości przedstawia nam się jednak stan rzeczy nieco odmiennie. Co do bezpieczeństwa najprzód przechowywanie znacznych kapitałów w sądach powiatowych, niemających ani lokalności po temu urządzonych, ani kas ogniotrwałych jest wielce nieodpowiedniem, a kradzieże w ostatnich latach dokonywane w Niepołomicach i Kutach powinny być przestroga i dostateczną wskazówką, że w tym kierunku coś zrobić wypada. Pomijając jednak nawet kwestję bezpieczeństwa przyjąć musimy do przekonania, że dotychczasowa administracja depozytów sądowych bardzo wiele pozostawia do życzenia. Najprzód składanie pieniędzy lub przedmiotów wartościowych do depozytu sądowego urządzonem jest w sposób tak skomplikowany i tyle stronom zabiera czasu, że n. p. w Krakowie adwokaci i notariusze już od dłuższego czasu nie chcą tracić pół dnia czasu, przesyłają dotyczące kwoty lub wulory pocztą lokalną i wolą opłacić portorium, aniżeli załatwiać czynność tę przez swoich pomocników kancelaryjnych. Wydobycie funduszy z depozytu nie da się niestety pocztą urządzić i równa się dlatego częstokroć mozolnej pracy Syzyfa. Kilkanaście razy wypadnie nieraz udać się do urzędu podatkowego, zanim wypłata nastąpi.

Co do właściwej administracji podnieść musimy, że rząd jakkolwiek pobiera depozytowe, zwykle troskę o stosowną lokację pozostawia stronom interesowanym. Ponieważ zaś strony te są często nieporadne lub pod względem ekonomicznym mało wykształcone, wydarza się często, że fundusze leżą przez czas dłuższy w gotówce nie przynosząc żadnego procentu. Jeżeli zaś zakupiono jakieś papiery wartościowe np. listy zastawne, obligacje indemnizacyjne itp. to nikt nie troszczy się o to, aby kupony były w dniu płatności odcinane i realizowane i aby przy papierach ulegających losowaniu sztuki wylosowane były w terminie wymieniane. Znane nam są liczne przykłady, że kupony tak długo przy dotyczących walorach zostawały, że uległy w części przedawnieniu lub że je dalej odcinano jakkolwiek papier został wylosowanym i bieg procentu ustał, a tem samem odcięte kupony od kapitału stracone być musiały.

Wobec tego prezydja sądowe, którym z corocznie powtarzających się rewizji depozytów stosunki te doskonale muszą być znane, powinny przedstawić dotychczasowy stan rzeczy ministerstwu i na podstawie zebranego materiału zaproponować reorganizację urzędów depozytowych i reformę zasadniczą całej administracji depozytowej. Przy dzisiejszych ułatwieniach komunikacyjnych byłoby najodpowiedniej, aby dla całego okręgu sądu krajowego wyższego utworzono jeden

urząd depozytowy w siedzibie tegoż sądu, któryby miał organizację bankową i od wszystkich sądów tak powiatowych jak kolegialnych wszelkie depozyta odbierał, bezzwłocznie fruktyfikował i w miarę nadchodzących asygnacji kwoty i walory wydać się mające stronom bezpośrednio wydawał lub za poprzedniem nadesłaniem pokwitowania pocztą odsyłał. Wyborne usługi, jakie pocztowe kasy oszczędności publiczności wyświadczają, są zaś dostateczną gwarancją, że taki centralny urząd depozytowy, w siedzibie sądu apelacyjnego urządzony, spełniałby obowiązki swoje należycie z pożytkiem dla stron i z korzyścią dla skarbu. Bezpieczeństwo byłoby niewątpliwe a skoncentrowanie tak znacznych funduszy w jednym ręku ułatwiłoby wielce zapobiegliwą administrację majątków pupilarnych, które obecnie częstokroć narażone są na straty, a przynajmniej na brak odpowiedniego oprocentowania.

Rozmaitości.

Przed handelkiem. — Na kogo czekasz?

— Na Wiktora.

— Ależ on niedowidzi i wątpię czy trafi.

— Zwarzowałeś! gdyby do księgarni, to powątpiewałbym, ale do szynku, o to możesz być spokojnym.

Z powodu kończącego się spieniężyc swój towar, aby im go jak najmniej na post pozostało, umieszczamy wypis z ciekawego listu, który jeden z rzeźników warszawskich pisał niedługo w ostatki, do kolegi swego, takż procedor w Lublinie prowadzącego: „Nogi odczochodziły, kupujący cisnęli się i popierali przy żebrach; główki cielęce, jak zwykle nie wiele były cenione. Woly wyprowadziwszy w pole nie jednego zbyt śmiałego spekulanta, dla nastającego poctu, o mało go o upadek nie przyprawiły. Swinie szły zwykłym trybem; mało w nich było ruchu, wszakże spodziewać się można, że ten przed Wielkanocą nastąpi.“

Wstępne przygotowania do wystawy watykańskiej, która z okazji 50 letniego jubileuszu kapłaństwa papieża otwartą będzie w końcu roku przyszłego, już teraz odbywają się z pośpiechem. Wystawa, która obejmować ma spodziewane podarki z całego świata katolickiego, odbędzie się w Piazzetta della Gigna, wskutek czego cały budynek nakryty będzie dachem szklanym.

Wielka opera paryska w r. 1884 miała niedoboru 402.000, w przeszłym 167.000 a w bieżącym nie wyniesie on więcej, jak 100.000 franków. Przyczyna tej tak znacznej różnicy tkwi w lepszej gospodarce.

Aklimatyzacja herbaty na Kaukazie rokuje nadzieje powodzenia.

Obecnie istnieją tam już trzy większe plantacje, mianowicie: W dobrach Dzekońajewy w pobliżu Duszeta braci Karkałajewów, pod Metodiewem w pobliżu Żugdidi i trzecia w bliskości jeziora Wan. Najudatniej wypadły próby u braci Karkałajewów.

Gmina Paryża posiada 48 bibliotek publicznych. W roku ubiegłym przeczytano w salach bibliotecznych lub wypożyczono do domów ogółem 1,031.167 dzieł

Pism peryodycznych w języku francuskim w roku bieżącym — według urzędowego wykazu — wychodziło 4359, z czego na sam Paryż przypada 1540. Niemieckich natomiast, według wykazu poczty rządowej 6416.

Własne telegramy Kurjera.

Berlin 18 lutego. „Norddeutsche allg. Zeitung“ oświadcza, że gdyby wybory wypadły niekorzystnie dla siedmioletnia, wówczas „przyszłoby jeszcze raz do rozwiązania parlamentu niemieckiego.“

Strassburg 18 lutego. Prócz rewizji odbytych w Mühlhausen i Maasmünster przeszukiwano ostatniemi czasy jeszcze poszczególne mieszkania w Markirch, Baar, Gebweiler i Hagenau. W Markirch zaarrestowano radcę powiatowego Blocka, w Gebweiler cukiernika Bolleckerera, w Ha-

genau zaś radcę gminy Freunda wraz z synem.

Londyn 18 lutego. „Reuters Office“ donosi z Capetown pod wczorajszą datą: „Otrzymał tu telegram zawiera wiadomość, że badacz Afryki Dr. Holub przybył w opłakanym stanie do Shoshong w kraju Becznana. Jego obozowisko pomiędzy jeziorem Bangwelo a rzeką Zambesi napadli krajowcy w jego nieobecności i zamordowali jednego z jego towarzyszy Söllnera.“

Konstantynopol 18 lutego. Policja tu-recka odkryła tu spiszek Mecedończyków na życie Cankowa. Aresztowano dotychczas jedną tylko osobę nazwiskiem Janakiew, przy którym znaleziono rewolwer i trzy sztylety.

Wiedeń 18 lutego. Ostatnie posiedzenie izby poselskiej w bieżącym miesiącu odbędzie się dnia 24 lutego, poczem nastąpi mała przerwa obrad z powodu nadzwyczajnej sesji delegacyjnej. Smolka udaje się już 26 lutego do Budapesztu. Posiedzenia izby poselskiej rozpoczną się na nowo dopiero po 10 marca.

Wiedeń 18 lutego. Z secesjonistów „klubu niemieckiego“ złożyło tylko dwóch mandatów poselskie, mianowicie: Bareuther i Forreger.

Graz 18 lutego. Zamordowany tu wczoraj znany uczonej i profesor chemii tutejszego uniwersytetu dr. Pebal był przez lat kilka do r. 1865 profesorem przy wszechniczy lwowskiej.

Londyn 18 lutego. „Standard“ otrzymuje wiadomość, że Niemcy zażądają od Francji na wypadek wojny na wschodzie obowiązującego oświadczenia.

Rzym 18 lutego. Rokowania Depretisa i Robilanta z dysydentami nie doprowadziły dotychczas do żadnego rezultatu.

Konstantynopol 18 lutego. Bułgarscy delegaci bawią tu jeszcze, co jest dowodem, że rokowania z Portą nie są zerwane.

Wiedeń 19 lutego. „Deutscher Verein“ dał na odbytem wczoraj wieczór posiedzeniu wotum ufności frakcji Steinwendera.

Wiedeń 19 lutego. W obec pogłosek o zamiarze Rosji okupowania Bułgarii oświadcza półurzędowa „Politische Correspondenz“, że o tem na kompetentnym miejscu nic nie wiadomo.

Berlin 19 lutego. Nuncyusz papieski przenosi siedzibę z Monachium do Berlina. Cesarz przyjmował wczoraj na dłuższej audyencji Moltkego.

Lubeka 19 lutego. Poprzyklepiali tutaj postępowcy plakaty, zawierające pokojowe słowa cesarza. Wczoraj w kilka godzin później partya przeciwna rozlepiła telegram z podpisem Bismarka, że to nie prawda.

Petersburg 19 lutego. Katkow zaprzecza w swoim organie o bezpośredniem swoim kierownictwie sprawami zagranicznymi.

Główny redaktor i wydawca:

Kazimierz Bartoszewicz.

Odpowiedzialny Redaktor:

Bolesław Dembowski.

C. K. UPRZYWILJOWANA FABRYKA BIELIZNY
M. Beyera i Spółki

Sukiennice Nro 13-14 w Krakowie
naprzeciw kościoła N. P. Maryi,

poleca swój wielki skład bielizny dla Panów, Dam i dzieci, zrobionej z najlepszego gatunku płótna i szirtingu; także wielki skład płótna, bielizny stołowej, ręczników chustek do nosa i szirtingu w każdej jakości, po nadzwyczajnie niskich cenach.

CENNIK

Końierzki męskie i damskie w doskonałym gatunku za 1/2 tuzina zlr. 1-20 do 1-50.
Mankiety męskie i dam. za 6 par zlr. 1-80 do 2.
1/2 tuzina lnianych chustek do nosa ct. 90, 1-25, 1-40, 1-70 do 4 zlr.
1/2 tuzina prawdz. francuskich batystowych chustek do nosa zlr. 2, 2-50, 3 do 4.
1/2 tuzina angielsk. batyst. chustek do nosa z najmodniejsz. brzegami w różnych kolorach ct. 60 zlr. 1, 1-20 do 3.
1 sztuka (37 łok. albo 23 1/2 m.) dobrego płótna lnianego zlr. 6-50, 7-50, 9, 10 i 12.
1 sztuka 37 łok. albo 23 1/2 m.) 4 i 5/4 szląskiego płótna zlr. 10, 11-50, 12, 12-50 13, 14 i 16.
1 sztuka 65 ł. albo 39 m) 4 holend. weby od 16-89 zlr. 21, 23, 25, 28, 30, 37, 42 i 50.
1 sztuka (63 ł. albo 42 m) 9 i 5/4 prawdziwego rumburskiego płótna w najlepszym gatunku od zlr. 22 do 60.
1 tuzin ręczników lnianych od zlr. 3 do 12 zlr. sztuka 1/4 lnianego płótna na 6 przeście-radeł bez szwu od zlr. 15 do 21.
Szyfon na bieliznę męską i damską od centów 25 do 50 ct. za metr.
Serwety różnej wielkości od 8/4 do 10/4 i 10/4 jak najtaniej od 1-50, 2, 4 zlr.
Garnitury lniane de nakrycia stołu na 6 do 24 osób, wybór ogromny od zlr. 3-50, 5, 7, do 50.

Koszule damskie.
Z szyfonu zlr. 1-10, haftem wzorów zlr. 1-85.
Z dobrego holenderskiego albo rumburskiego płótna z listwą na przodzie lub do zapina-nia na ramieniu, zlr. 2-50 do 3-20.

Wielki wybór pończoch damskich białych i kolorowych, jakoteż męzkich skarpetek w róż-nych gatunkach i kolorach.
Za wszelki u nas zakupiony towar ręczy się, co się nie podoba, odbieramy, zamieniamy albo wypłacamy za to całkowitą należytość. To dobrowolne przez nas przyjęte zobowiązanie daje każdemu kupującemu pewność, że nasza usługa jest skora i rzetelna, i że nasze ceny są bez konkurencyi.

Z wysokim szacunkiem.

(57-1-10) **Filia: M. BEYERA i Spółki.**

Skład fabryczny towarów płóciennych, zapas gotowej bielizny i wypraw ślubnych w KRAKOWIE, Sukiennice Nr. 13-14, naprzeciw kościoła N. P. Maryi.
Są w zapasie całe wyprawy ślubne, a kosztorysy tychże udziela się bezpłatnie.

FOLWARK

w okolicy Krzeszowic w górzysto lesistem położeniu 12 morgów ziemi ornej, 2 morgi lasu, dom wygodny o 6-ciu pokojach z budynkami gospodarskimi murowanymi, za bardzo przystępną cenę zaraz do sprzedania. Bliższa wiadomość Kraków, Bracka Nr. piętro II. Na listy odpowiada się tylko za przesłaniem marki pocztowej.

MASŁO

roszyła codzień świeże w baryłkach

Netto 4 Kilo za 4 Zł.

franco za zaliczką

Zarząd dóbr
w Szczerowie.

W MAGAZYNIE

pod firmą Mme **ANNA** ul. Szewska l. 21.

WYBÓR NAJMODNIEJSZYCH TUALET

balowych, wieczorowych.

Suknia gotowa lekka 25 fl. oraz nowości
i kwiaty z najcelniejszych fabryk paryskich.

Obstalunki wykończają się w najkrótszym czasie.

PŁÓTNO NA WORKI
Czysto konopne
własnego wyrobu
roszyła po 21 centów metr.
Zarząd dóbr
w Szczerowie.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Za drobne ogłoszenia płaci się za pierw-szy raz po 1 cent. od wyrazu, za razy na-stępne o połowę niżej

Restauracja Turlińskiego w hotelu pod Różą
Obiad na Niedzielę: zupa neapolitańska, mayonnaise na muszelkach, rozbratłowa angielska z brukselką, pularda w potrawie, kotlet poznański z marchewką, budyną a la gabinet z szodnem, kołdony litewskie z sło-niną, galaretką punczowa.

Obiad na Poniedziałek: barszcz z uszkami, pasztet z dziczyzny, wołowa na dziko, wie-przowa z buraczkami, naleśniki z móżgiem i jabłkami.

Lokaj doświadczony poszukuje służby na ręce pp. Mrozów, ul. Szewska l. 21. Kraków pod adresem M. Przegięza.

Osoba w starszym wieku niemka mogąca się wykazać chludnymi świadectwami, zna-jąca się na gospodarstwie poszukuje miejsca od 1-go Marca. Może się zająć wychowa-niem dwojga dzieci. Wiadomość Administra-cya „Kurjera“.

Polka znająca się na gospodarstwie umiejąca szyć na maszynie poszukuje miejsca od 1 Marca. Wiadomość w Administracji Kurjera.

Emma HELLMANN. Plac Dominikański Nr. 6. Udziela nauki kroju i szycia sukien dam-skich według najnowszej metody wiedeń-skiej i przyjmuje wykonanie sukien dam-skich. Ceny jak najprzystępniejsze.

Restauracja naprzeciw hotelu pod Różą **STANISŁAWA RZEWSKIEGO**, istniejąca od lat 12 poleca się i nadal pamięci. Kuchnia we własnym zarządzie od r. 1887. Potrawy zdrowe i smaczne — piwo okocimskie wyborne, wino i wódki w doborowych gatunkach — cztery bilardy z pierwszych fabryk wiedeń-skich — kilkanaście dzienników miejscowych i zagranicznych. (56-4-4)

Wielka nowa malowana skrzynia do sprze-dania. Wielopole 12 I. p.

Bardzo ważne dla Pań! Nauki kroju sukien damskich, opartej na gruntownej podstawie rysunków, oraz robienia wszelkich ubiorów damskich i dzieciennych, udziela egzamino-wana w tym fachu w Wiedniu nauczycielka pryw. p. **MARYA KORSYDEM**, w konc. Zakła-dzie Naukowym ul. św. Gertrudy l. 11 obok hotelu Kleina I p., gdzie też listę osób tutej-szych już wycieczonych i mogących poświad-czyć o dobroci nauki, przegladnąc można.

Oplata wynosi za kompletne wycuczenie kroju podług bardzo praktycznej metody (pod gwarancją) 10 zlr.

Tualety w Zakładzie powyższym podług wszelkich żądań sporządzone, wyszczególnia-ją się przy miernych cenach, umiejętnem, do-kładnem i gustownem wykończeniem. (54-8-10)

Ogrodnik wykształcony, posiadający świa-ductwa przebywania w różnych zakładach zagranicznych, polak, katolik, pragnie zna-leźć pomieszczenie od 1-go kwietnia w po-bliżu Lwowa. Wymagania skromne. Adres: Józef Kwiatkowski, Warszawa ul. Marszał-kowska Nr. 48.

Chłopiec w wieku około lat 14, z dobrmi świadectwami szkolnemi. — może zaraz być umieszczonym w handlu korzennym **J. Biernackiego** w Bochni, — za li-stownem porozumieniem.

Osoba znająca się na gospodarstwie wiejskiem, poszukuje miejsca we dworze. Bliższa wia-domość ul. Grodzka l. 26, Marynowska.

Do sprzedania: Dom dochodowy w Krakowie na dobrym miejscu za zgodną cenę.
Waga na bydło, z fabryki J. Bugani we Wiedniu nowa 1500 kilo ciągnąca.

Skrzynka na mąkę wielka.
Do wynajęcia: Garkuchnia w dobrym położe-niu z całym urządzeniem,
Piekarnia z mieszkaniem i miejscem do sprzedaży pieczywa.
Wiadomość w Administracji „Kurjera“.

Uzdolniony asystent farmacji, który podczas 10 lat pozostawał tylko w 2 aptekach, po-siadając 2 nader chludne świadectwa, po-szukuje natychmiastowego umieszczenia.
Laskawe oferty pod adresem: **W. S. w Grzy-matowie.**

Kursa pieniędzy i papierów publicznych.
Kraków, 19 lutego.

	płaca	žadają
Ruble rosyjskie papierowe za 100	115	116
Marki niemieckie	62 50	63 25
20-frankówki za sztukę	10 10	10 20
Oblig:		
Za 100 zlr. wartości imiennej oprócz kuponu bież.		
Galic. obligacje indemniza-cyjne	103 50	104 50
4 1/2 % gal. pożyczka krajowa	94	96
5 % oblig. komun. gal. banku krajowego	99 50	100 50
Listy zastawne:		
4 1/2 % listy gal. banku kra-jowego	96	97 50
5 % galic. Tow. Kred. Ziem.	99 60	100 50
4 1/2 % galic. Tow. Kred. Ziem. nieokr.	95 50	96 50
4 % galic. Tow. Kred. Ziem. 41 lat	93	93 75
4 % galic. Tow. Kred. Ziem. 4 56 lat	92 50	93

	płaca	žadają
6 % galic. Zakł. Kred. Ziem. 36 lat	99	100
5 % galic. Banku Hipot. z 10 % premii	100	102
5 % galic. Banku Hipot. bez premii	97	99
Losy:		
Miasta Krakowa	162 51	17 50
„ Stanisławowa	27	28
Warszawa, d. 19 lutego 1886.		
Za 100 — Rubli wart. imie i. oprócz kup. bież.		
5 % listy Tow. Kred. Ziem. I. serye duże	100 50	101 25
4 % listy likwidacyjne	93 50	94 25

Telegram :

Wiedeń, 19 lutego 1887.

Renta wspólna pap. opod. 77-80 Akcje kre-dytowe 271-60, Dukaty 6-04.

Berlin, 19 lutego 1887.

Guldeny austriackie 158-95, ruble 183-05.

Rozkład jazdy

pociągów osobowych.

Odchodzą z Krakowa:

Do Lwowa: lokalny (w miejsce kuryerskie go) godz. 6 m. m. 16 rano — osobowy godz. 10 m. 50 rano — pospieszny godz. 9 minut 30 wieczór — mieszany g. 11 m. 1 wieczór.
Do Wieliczki: mieszany godz. 11 m. 19 rano.
Do Oświęcimska: godz. 6 m. 47 (także do Warszawy).

Do Wiednia: osobowy godz. 5 m. 59 rano — (także przez Szczakowę do Mysłowic, przez Oświęcim do Prus) kuryerski godz. 7 m. 17 rano (przez Oświęcim do Wrocławia) osobo-woy godz. 9 m. 47 rano (także do Warszawy) osobowy godz. 3 m 22 po południu (także do Szczakowy i Prus) kuryerski g. 9 m. 57 wieczór

Przychodzą do Krakowa:

Ze Lwowa: Mieszany godz. 5 m. 11 rano — pospieszny godz. 6 m. 52 rano — osobowy godz. 2 m. 37 po poł. — lokalny (w miejsce kuryerskiego) godz. 8 m. 24 wieczór.
Z Wieliczki: mieszany godz. 7 m. 39 wie-czorem.

TEATR KRAKOWSKI.

We Sobotę dnia 19 lutego 1887 r.

PRZYJACIELE HIOBA

Komedia w 2 aktach, Adama Asnyka.

OSOBY:

Gwido Renicki, malarz — — — Pan Ryger.
Leonia, jego żona — — — Pna Barszczewska
Hipolit Cyganek, malarz — — — Pan Lubicz.
Julia Estetyńska — — — Pna Sulkowska.
Tomasz Wieloradzki — — — Pan Siemaszko.
Oskar Platonowicz — — — Pan Sobiesław.
Służący Estetyńskiej — — — Pan Orliński

KOMEDIA KONKURSOWA

Komedia w 1 akcie Adama Asnyka.

OSOBY:

Hugonowski — — — Pan Siemaszko.
Stasia, jego córka — — — Ppa Ziembinska.
Katarzyna Kancinska, siostra Hugo-nowskiego, wdowa — — — Paulina Wojnowska.
Bolesław Bekasiński — — — Pan Lubicz.
Tenowicz — — — Pan Feliksiewicz.
Gazetkiewicz — — — Pan Janowski.

Początek o godzinie 7 wieczorem.

Papier z fabryki Czerlańskiej.